

שלו. בזכות הטכנולוגיה, המימוש של חופש המידע מצד הממסד השלטוני הוא הרבה יותר קל ונגיש. ברוב המשרדים האמצעים קיימים, ואלו שצריכים לבנות את הכלים הללו יכולים לעשות זאת באמצעים פשוטים. הממשק הבסיסי שחוק חופש המידע מאפשר לממש אותו הוא אתר האינטרנט. כל שצריכים הפקידים הוא לבדוק את הבקשה של האזרח, לאתר את המידע - ולשחרר אותו לרשת.

ליחידה שבראשה עומדת עו"ד רבקי דב"ש יש מספיק סמכויות כדי לממש את החוק. אולם היא חייבת את הגיבוי הציבורי - מצד האזרחים, כלי התקשורת מנהלי משרדי הממשלה וכמובן השרים. בקיצור, כמו לכל צבא טוב, היא זקוקה דחוף ללוחמים למען חופש המידע. כאלו שיציקו כמה שיותר למשרדי הממשלה, יציפו אותם בבקשות על פי הכללים שנקבעו - ויעמדו על זכותם.

לשעבר מיכאל (מיקי) איתן מול גורמים שונים בממשלה. אותם גורמים אפשר להניח, בהחלט לא רצו בהקמת היחידה המדוברת.

האתגר שהיחידה לקחה על עצמה לשנה הקרובה הוא לגרום לכך שהרבה יותר אזרחים - בכך הכוונה לכל אחד ואחת מאיתנו - יידע שהוא זכאי לקבל מידע על כל נושא שהוא רוצה. יתרה מזאת: כבר כשהוא פונה בבקשה לחשיפת מידע, תהיה ליחידה זו הכלים לאכוף את החוק. הדבר צריך להיעשות קודם כל בגיבוי של ראש הממשלה עצמו, דרך שרת המשפטים ציפי ליבני, ובאמצעות מנהלי המשרדים.

העידן הטכנולוגי העצים את היכולת של האזרח הקטן לממש את זכותו לדעת מה עושים נבחרי הציבור שהוא שלח לכנסת ולממשלה. השקיפות היא אבן היסוד בדמוקרטיה אמיתית. היא מעניקה לכל אזרח את הזכות לדעת, כדי שיוכל לממש את הזכויות הדמוקרטיות האחרות

אין עתיד להיי-טק הישראלי

המספרים מאחורי תקציב המדינה מסתירים אמת אחת כואבת: אם אכן הקיצוץ יעבור כפי שהוא מוצע על ידי פקידי האוצר, הרי שתעשיית ההיי-טק הישראלית יכולה להתחיל לתכנן את הלווייתה

● הגיע הזמן למחוק את החיוכים ולהגיב במעשים

יקרה). אם כתוצאה מכך תרוויח הענקית הקוריאנית 4 מיליארד שקלים בשנה, הרי שלפי מס חברות מלא היא אמורה לשלם מיליארד שקלים לקופת המדינה. לפי חוק עידוד השקעות הון, סמסונג תשלם רק 200 מיליון שקלים. האם קופת המדינה הפסידה 800 מיליון שקלים? ברור שלא. כיוון שמפעל כמו סמסונג - וכך גם אינטל, טבע ועשרות מפעלי ייצור אחרים - מעסיק אלפי עובדים שצורכים מוצרים ומשלמים מס. ובכלל, אם החוק יבוטל הרי שהסיכוי שחברות כמו סמסונג יבנו פה קווי ייצור הוא קלוש, אז לא הרווחנו 800 מיליון - הפסדנו הרבה יותר. שלא לדבר שבכל דיון על המסים של אינטל, התקשורת נגרה אחרי פרשנויות מוטות שמעוותות את המציאות.

וגם בגזרת המדען הראשי אין רגע דל שוב מדברים על קיצוץ של 30%. ראשי התעשיית החכמות מזדעקים, ואז מיד יוצא השר התורן המושיע, במקרה הזה נפתלי בנט - שר הכלכלה והמסחר. דוברו בישר לאומה, כי הצליח למתן את הקיצוץ, ותקציב המדען יהיה דומה לשנה שעברה ולא יקוצץ. אלא שאין דבר יותר רחוק מהאמת מאשר הודעה זו: תקציב המדען בשנה שעברה עמד על 1.57 מיליארד שקלים, וכעת יעמוד על 1.3 מיליארד

תקציב המדינה עלול להירשם בדפי ההיסטוריה כ"ספר הלבן" במובן השלילי - סימן ההיכר לגירוש תעשיית ההיי-טק מישראל. שר האוצר יאיר לפיד, מבלי משים, יהיה חתום על מהלכים ותקנות שמשדרות מסר ברור לכלל המשקיעים הזרים והחברות הרב לאומיות הפועלות בישראל: אנחנו אמנם הסטארט-אפים, אבל זה סרט שעתידי להסתיים בקרוב.

הדרך הטובה ביותר להסית את הדיון מהעיקר הוא כמובן להעביר את האש לגזרה אחרת. ההמון הווירטואלי שתיכף יתכנס שוב בכיכרות, מחפש נקמה. אשמים. והנה הממשלה מצאה את הקורבן: "הרווחים הכלואים". מנטרה שחוקה שלא רבים הכלכלנים המבינים את משמעותה האמיתית, כאשר היתר רוכבים עליה וממנפים אותה לכדי הון פוליטי.

למרות הכל ועל אף הכל נשארים בארץ

על עמוד התלייה הציבו בגלוי את הענקיות טבע ואינטל - שתי חברות גדולות שהקשר ביניהן הוא תזרים הדולרים האדיר שהן מכניסות למדינת ישראל. למען הדיוק, מדינת ישראל הצליחה לגרש את אינטל מישראל כבר לפני שנה, לאחר שפקידי האוצר חגגו את ניצחונם על כך שלא נכנעו לדרישותיה של ענקית השבבים. זאת, במקום להקים עוד מפעל בקריית גת,

לספק תעסוקה לעשרות אלפי משפחות נוספות - ולהגדיל את מלאי הדולרים של מדינתנו.

הבעיה המרכזית היא שגם אנשי אינטל וטבע קורצו מחומר אחר. לא, הם לא מתכוונים לתת לשר האוצר ולממשלה החדשה את התענוג המפוקפק של פתיחת חזית מלחמה - הם יגיבו במעשים. אינטל, כמו חברות רבות אחרות, עושות את ההחלטות שלהן לטווח הרחוק. הן יקטינו בהדרגה את השקעותיהן בישראל, ובעתיד קריית גת אפילו לא תהיה אופציה לבנות בה מפעלים. כל הסיפורים על הון אנושי ייחודי הם בסופו של דבר נכונים למחצה. אנשי העסקים מארה"ב מוכנים לשלם עבור מוח יהודי, אבל עד גבול מסוים.

אבל זה לא רק אינטל. נניח כי סמסונג תחליט להקים פה מפעל לייצור הטלפונים שלה (רק נניח). אנחנו נצליח לגרש אותם הרבה לפני שזה

בלבד. לאן נעלמו יותר מ-200 מיליון שקלים? קיצוץ בתקציב מדען הוא למעשה בניית מסגרת ארון הקבורה של הענף. כי המדען מטפל בחברות צעירות שאף קרן הון סיכון - שמזמן הפסיקה להיות הון סיכון והפכה להיות בנק פרטי במקרה הטוב - לא תשקיע בהן. חברות אלו הן בסיס שרשרת המזון של ההיי-טק. ברגע שגדעת אותן, אין יותר עתיד לענף, יש רק עבר. "שהאחרון יכבה את האור", כפי שנוהגים לומר.

יש עוד נקודה עצובה, כפי שאמר יקי ינאי, מנכ"ל פלוריסטס: "הבעיה בסקטור שלנו היא שאנחנו עדינים מדי, נחמדים מדי". לתשומת לבם של יואב שלוש וד"ר בני זאבי - יו"ר איגוד התעשיית המתקדמות חכמות, לכבוד אלישע ינאי - איגוד תעשיית האלקטרוניקה והתוכנה, ולכל ראשי החברות הפעילים למען הענף: השריפה בעיצומה, הזמן לחיוכים חלף!